

Savantii lucrează în timp de război

Un proiect pentru îmbunătățirea climatului european



Întinde zăvoi te pînă
În cîmpul de soare,
Cum era din vorbă suspinînd
Cu lacrimi amare.

De cum pe fîc înalt înalt,
Se adună mîi de fîc,
Te sculă pînă la înalt,
Un gând de răcoare.

De vorbă fîc alături
Cu un bondar în soare,
Dar te vîntă cu vînt răcoare,
De pîc cu răcoare mare.

Hmă treacă și tot din brîu
De fîc și fîc,
De fîc și fîc alături
Dar te-l fîc cu pîc.

De pîc și fîc alături
Cum te-l fîc,
Dar pîc și fîc alături,
Dar nu mai ai pîc.

Strîngîndu-te pînă la dîc
De fîc și fîc,
Dar nu te vîntă cu vînt răcoare,
E răcoare și fîc.

Cum te fîc și fîc alături
De te-l fîc,
De te-l fîc și fîc alături
Dar nu ai dîc, Mamă!

Chia noi hîrtie în dîc
De fîc și fîc,
De fîc și fîc alături
De fîc și fîc.

De fîc și fîc alături
De fîc și fîc,
De fîc și fîc alături
De fîc și fîc.

De fîc și fîc alături
De fîc și fîc,
De fîc și fîc alături
De fîc și fîc.

De fîc și fîc alături
De fîc și fîc,
De fîc și fîc alături
De fîc și fîc.

De fîc și fîc alături
De fîc și fîc,
De fîc și fîc alături
De fîc și fîc.

De fîc și fîc alături
De fîc și fîc,
De fîc și fîc alături
De fîc și fîc.

De fîc și fîc alături
De fîc și fîc,
De fîc și fîc alături
De fîc și fîc.

În „Der Deutsche Volkzeitung” a apărut de curind articolul doctorului Jauman, un savant german, care se pune în fața unui plan întreg pentru modificarea climatului european.

D-a ză că condițiile climatului nostru sunt foarte deficiente din cauza condițiilor climatice nefavorabile. Climatul european se caracterizează prin aerul uscat și umezeală în vară și iarnă și prin perioade de ploi urtite de timp secetă.

Unul din scopurile de așez ar fi deplăsirea perioadei ploilor de la începutul verii la primăvară. D. Jauman susține că o astfel de revoluție nu-i de loc himerică, cu condiția însă ca o sinceră colaborare să existe între toate țările vechiului nostru continent.

D. dr. Jauman propune mai ales o reimpărțire sistematică prin care să se reducă evaporațiile cum și îndreptarea, a-

dica regularizarea apelor subterane.

Un alt proiect grandios ar fi — dăz pîcerea savantului german — lărgirea golului de Calais și deschiderea unei strîmtori care să tîie peninsula franceză și să stabilizească o largă comunicație între Marea Nordului și Marea Baltică. Ar rezulta o modificare a regimului Gălbuiului și înălțarea țărilor, în ales în Europa de mîiază-noapte.

Capitalul necesar ar fi foarte mare, admitte d-l dr. Jauman, dar nu ar intra în nici un caz pierderile suferite în urma unor secete deficiente.

Iată un plan care e menit desigur să aducă schimbări mari nu numai în starea meteorologică a Europei, dar și în starea economică a acestui continent, — această posibilitate fiind foarte apropiată dacă, bine înțeles, planul savantului german s-a pus în practică în timpul cel mai scurt.

La expoziția din Veneția a fost prezentat filmul românesc „ODESA ÎN FLACĂRI”

Veneția, 13 (Radior). — La a zecea expoziție internațională de artă cinematografică a fost prezentat filmul românesc „Odesa în flăcări”, care prezintă lupta pe care românii o dăd alături de mări lor aliați împotriva bolșevismului. Proiecția filmului la care a asistat și d-l prof. Alexandru Marcu subsecretarul de stat român al propagandei, a înre-

gistrat cel mai mare succes.

Foarte aplaudat a mai fost și documentarul român intitulat „Sevastopol” care ilustrează episoade din războiul Crimeii în timpul cărora soldații români s-au acoperit de glorie.

În cursul după amiază s-a reprezentat filmul german „Marea Umbră” care a fost primit favorabil de public.

RAZBOIUL SCHIMBA MODA

Dictatorul modei au lipsit de o mare bucurie pe băieții tineri; aceea de a avea mai devreme pantaloni lungi. Vor trebui să aștepte să împlinescă 15 ani pentru a-i purta.

În schimb, hîrtișii nu vor putea purta pantaloni de „golf”.

Nici gurașii la butonieră, căci nu vor mai fi butoniere, nici batiste în burmur, deoarece burmurul depe pîc va dispărea. Trebuie să ne gândim că vor întoarce hîmele pe dos.

Cum pînă la urmă tot gîsim mijlocul de a ne aranja, butonierele dela reversuri și burmurile vor putea fi superficiale, cu condiția de a fi aplicate fără a se tăia stofa.

Înalta croitorie feminină a fixat noi măsuri: 3,50 m. pentru o rochie, 4 m. pentru un paltan.

Este puțin pentru mări maeștri ai modei pariziene, dar genul lor va completa. O stofă de lînă nu va trebui niciodată să dubleze o altă stofă de lînă.

Croitorii imaginesc, cu reînvierea modei hîcicletei, o combinație îngemolată a fustei și a pantalonului: prima se desfășoară arînd pe a doua. Această dublă îmbrăcăminte astăzi e interzisă.

În America nu mai este elegant să fii la modă.

„Vogue” sau „Harper's Bazar” sunt publicații cari au mai mult de 100 pagini hîrtie glasă, bogat ilustrată în culori și imprimate, cu și edițiile de lux.

Și iată că guvernul corea reductoarelor magazinelor „Vogue” și „Harper's Bazar” și tuturor celorlalte magazine feminine, de a propăvădui cititoarelor simplitatea îmbrăcămintelor.

Pentru ca americanii să consimtă să poarte hainele lor vechi, a declarat Harold Stanley Marcus, trebuie să li se explice că moda din 1942 și 1943 nu va fi mai elegantă decît aceea din 1941.

Dar Harold Stanley Marcus n-a avut nici o milă. A insistat și doamnele au

înțeles că „o femeie proa bine îmbrăcată este o negruțică”.

Iar alta îi răspunde:

„Mi-ăș pierde ușor cămașa pentru a-mi salva libertatea”. (Mai ales, fiind dat că o femeie elegantă nu mai poartă de mult cămașă).

D-l Donald Nelson a subliniat că tot colaboratorii săi s-au mulțumit să impună restricții severe pentru lungimea ținutelor, a cămășilor de noapțe, proas și în ce privește volanele și manșetele.

Paltoanele, fustele, jachetele vor fi vîndute separat. Marcus speră în felul acesta să economisească 100 milioane de metri de stofă.

În Japonia, fustele-pantaloni nu înlocuiesc kimono.

În Japonia kimono-ul este mort. „Mor-mor-le” se duc pe străzi în fuste-pantaloni. Totuși la ele acasă scot din crăci strămoșești lungile rochi clasice cu culori strălucitoare, cu desene armonioase și își încoadă „obi-ul” după cea mai veche tradiție.

Dar ciorapi de mîltase nu le lipsesc, cum e cazul în America unde d-l Daport de Nensours a produs 2.900.000 perechi de ciorapi, din „anglon”. Este adevărat, însă că aceasta s-a întîmplat în 1940.

Dar aceasta nu e nimic în comparație cu cele 40.000.000 de perechi pe care le furniza mîltasea japoneză.

Literatura germană de război

Bibliografia națională germană din Leipzig a înregistrat pînă la 1 Iunie 1941 nu mai puțin de 748 volume de literatură în limba germană asupra războiului actual. Căpșile se împart astfel: 78 despre faptele de armă ale aviației și marinei de război, 6 despre luptele din rîșire, 12 despre Africa, Mediterana și Balcani, 83 asupra Norvegiei, 105 despre luptele din Vest, 123 asupra Polonoiei, 55 asupra evenimentelor premergătoare războiului și 23 asupra cauzelor războiului.

Cazuri de memorie uimitoare

De curind regele Wolfgang Lieben-eimer a primit dela un băiat de 14 ani din Troppau (jara Sudeților) dialogurile filmului Bonmarck scris de rugămintea de a controla dacă sunt juste. Intrădăvîr băiatul a reușit să scrie pe dinăfuri filmul, cu foarte puține greșeli, după ce l-a văzut de două ori, ceea ce denotă o memorie extraordinară. Istoria oferă multe exemple de memorie excepțională. Astfel filosoful Seneca putea să repete imediat 200 cuvinte care i se spuneau, înainte și înapoi. Un spaniol Fernando, din Cordoba, care a trăit pînă la 1450, gîta, la vîrsta de 10 ani, Biblia pe dinăfuri. La 20 ani gîta pe dinăfuri toate operele principale ale autorilor celebri. Si Pascal gîta Biblia pe de rost. Corneille gîta toate lucrările sale dramatice pe dinăfuri. Crebillon se așeză în contra reprezentărilor repetitive a pieselor sale, scriind versurile alina după ce le declară directorului de teatru și acesta le accepta. Un amator de teatru, Neufville, a tipărit o piesă de teatru a lui Moliere, al cărei singur manuscris nu era dat la editor, scriind-o pe dinăfuri după reprezentarea vîrșită. Racine avea deosebită o memorie excelentă. La Collège Piau-Royal fu surprins de un profesor citind o carte nepornită. Când profesorul i-o lui, Racine nu se opri, afirmînd că o gîta pe dinăfuri. Un anume Barthold Niebuhr, funcționar la o bancă din Copenhaga, a fost în stare să spună pe dinăfuri toate cîntecurile blăci, fără greșală, în număr de 1890, după ce o ars blăci. Și dacă se

spune despre regele Cyrus al Persiei că ar fi gîtat pe dinăfuri toate numele soldaților săi, memoria lui a fost întrecută de generalul Dupont, conducătorul serviciului de spionaj al armatei franceze în timpul războiului mondial. Dupont gîta pe de rost toate numele și rangurile tuturor ofițerilor din armata germană și franceză, precum și origina lor, culoarea și forma-pinea fustelor compun, ceea ce ar fi putut economisi secțiunii sale o cartotecă de 200.000 de nume, numărul aproximativ al ofițerilor celor două armate.

Strălucita activitate a artiștilor români în străinătate

Viena, 12 (Radior). — În seria strălucitelor reprezentații dirijate de maestrul George Georgescu la opera orașului Viena, s-a reprezentat Duminică, Marți și Joi, într-o nouă montare opera „Aida” de Verdi, cu d-na Lucia Bercescu în rolul titular și cu d-șoara Liveneanu și Rădulescu, ca prime balerine, în balet.

Cu prilejul trecerii sale prin Viena, în drum spre Italia, d. prof. Al. Marcu, ministru subsecretar de stat al propagandei, a asistat la reprezentația de Joi, fiind întâmpinat de d-l primar Blaschke și de d-l-intendent Oelli.

D-l prof. Al. Marcu a felicitat călduros pe maestrul George Georgescu și pe interpreții români pentru frumoasa lor activitate românească în străinătate.

Românii din Moldovanskaja au din nou biserică

Un cuib românesc la poalele munților Caucaz

Sunt câteva zile de când hălăduim pe șoselele ce duc spre culmile Caucazului. Pe harta ce o avem la îndemână stă însemnată localitatea Moldovanskaja, de care s'au eliberat de trupele crodinșei și cizilșiei.

Poim deci în aflarea localității cu nume care arată prezența unor moldoveni. Și nu ne-am înșelat.

Spre Moldovanskaja

Pe șoseaua poșta ce duce spre Moldovanskaja lăsim în urma noastră bogate livezi cu fructele ce atârnă greoi pe crengile pomilor. Iată o vie ce pare nesfârșită. Săptăm într-una din cele mai bogate regiuni pomicele și viticole din tot Caucazul. Prezența numeroaselor crame în care zac sute de butoaie de diferite mărimi ne arată că aici vinul se găsește în abundență, cearcăna nu se poate spune de nici una din regiunile din restul Rusiei pe care am cunoscut-o.

Mașina noastră urcă culmea unui deal, în toate căsuțele albe strălucesc în lumina soarelui tomatete. Drumul ocolește când spre dreapta, când spre stânga. Iată-ne în fața taberei galbene pe care s'a scris numele satului: Moldovanskaja, continuăm drumul. Săptăm la câteva sute de metri de prima casă. Aici a fost o crămă pe care rușii au distrus-o în retragerea lor. Vinul a fost vărsat din butoaie. Oamenii înmormântau până la genunchi în vinul care se amestecase cu pământul. Satul însă nu poartă semnele războiului.

Pe drum sâmbetone de căruțe trase de cai. Alți lucru pe care nu l-am mai întâlnit aiurea în Rusia, unde peste tot, mai e fost înlocuit cu omul care duce povara trăgând la căle un cărucior cu roți de bicicletă. Seara, pe șoselele sovietice vezi adevărate coloane de asemenea "cărucioare".

"Fii bine veniți la noi" — ne strigă o femeie care observă în mașină uniformele armatei românești. Trecerăm toți la unul din locurile grădii moldovene. Total s'au schimbat în ochii noștri. Avem impresia că ne găsim într-o comună de dealuri moldovene. În drum doi copii se joacă în grădina noastră.

Toți fac roadă în jurul mașinei noastre, și încep să ne spună din necesitate. Aflăm că în comună sunt 3700 suflete înregistrate în 1410 gospodării. Sunt totuși pe aceste meleaguri ca 100 de ani în urmă adăși de un mare boer rus, de prin părțile Hotinului și Sorococi. Au dus viață tihnită până la venirea bolșevicilor la putere. Din 1933 au fost lipsiți de biserică iar la școală în localitatea din care dădău român, care îi învăța pe tinerii din sat. Din 1933 au fost lipsiți de biserică iar la școală în localitatea din care dădău român, care îi învăța pe tinerii din sat.

Biserica lor frumoasă din mijlocul comunei a fost distrusă iar în locul ei a fost clădit "clubul sovietic" și o sală de dans. Sufletul românilor a fost atât de bolșevizat de sovietici că aceștia închinându-se la blestău plângând. Și-au luat acasă și le-au ascuns și na le scoteau dintr-un zădărnice sărbători. De câțiva ani, însă, regimul terorist s'a înclinat sub grele sancțiuni și și mai bine a ieșit. Un singur lucru n'au reușit încă. N'au putut să-i facă să uite grădina lor moldovenească. Au învățat rusește dar vorbesc încă în limba moldovenească.

Avem din nou biserică

O moldovence bătrână, cu un "boer" negru pe cap, se apropie de noi și

ne spune cu multă mândrie: De Duminică avem din nou biserică. Ne-a dăruit această bucurie comandantul soldaților noștri!

Este într-adevăr o mare bucurie pentru ei. Cât de mult au dorit ei acest lucru pe care nu-l credeau vreodată posibil.

Îi întreb dacă nu și-au schimbat numele și constat că au tot nume ca Ion, Vasile, Costea, Petroa, etc.

Povestea lor este lungă și tristă. Greutățile pe care le-au întâmpinat pentru ca să rămână tot români sunt de neînchipuit. Bărbații nu s'au căsătorit cu străine și nici un rus n'a intrat în familiile lor. Obiceiurile le-au rămas nealterate. Au fost și sunt români.

Sfințirea bisericii

Este sărbătoare mare azi, în Moldovanskaja. Toți sîntem în strao noi așteptă pe comandantul oștilor române din Caucaz, pe d-l general Petre Dumitrescu, ca în prezența sa să fie sfințită noua biserică așezată în fostul salon de dans construit de ruși pe locul vechii biserici.

Generalul român a venit însoțit de numeroși ofițeri superiori ai comandamentului printre care notăm pe d-nii general Arbore, general Zorzar, colonel Leonida, lt.-colonel Grosu, lt.-colonel Ionescu, dr. profesor Moruzi, d-na Nadejda Satzo și d-ra Maria Seodrea, dela "Crucea Roșie" și d-nii cpt. Botez, cpt. Ionescu, lt.

Gheorghiescu, sît. Mircea Constantinescu.

În fața bisericii restaurate din ordinul d-lui general Petre Dumitrescu, se găsea toți locuitorii comunei. Copii mulți, foarte mulți ciripesc în graiul nostru și se îmbulnesc ca să fie cât mai aproape de d-l general.

Echipele dela propaganda militară au împărțit iconițe și fotografii cu chipurile M. S. Regelui și Conducătorului Statului. În lumina ochilor fiecăruia strălucea chipul tânărului nostru Rege. Se minunau și spuneau: "Tare este tânăr și frumos Regele nostru!"

Slujba religioasă a fost oficiată de pr. cpt. Husaria I. D. Sever, iar răspunsurile le-a dat coral format din săteni și sătenice.

După oficierea serviciului divin, preotul militar le-a ținut o frumoasă predică.

D-l general Petre Dumitrescu după aceea a vorbit cu bătrânii satului, întrebându-i de nevoile lor.

Depart, departe, sub poalele munților Caucaz se află un cuib românesc. Fiecare inimă de aci bate în ritmul inimilor din țară. Nu trebuie să-i uităm așa după cum nici ei n'au uitat, cu toate suferințele pe care le-au îndurat, că sunt români.

N. DUMITRESCU
correspondent de război

Și-a dăruit casa unui erou

Un înălțător exemplu dat de un constănțean

Un exemplu de patriotism l-a dovedit zilele acestea d-l Aristide Damian, din Constanța, str. Aprodul Purice 15, care printr-o scrisoare adresată d-lui Mareșal Antonescu, Conducătorul Statului, donează o casă pentru un invalid de război în Tulcea.

Iată și fragmentul din scrisoarea către d-l Mareșal:

"Astăzi cedăm această moștenire ce se află în Tulcea, str. Fetitelor 5 unui luptător invalid căsătorit, cu copii, una

casă cu loc prevăzut după acte. Ne adresăm Domniei-Voastre pentru a primi acest dar și a-l destina celui în drept și merituos ostaș după dorința Domniei-Voastre".

Pilda bunului român dela Constanța trebuie luată ca exemplu de solidaritate cetățenească. Donând o parte din moștenirea sa, unui luptător dupe front, cu familie și copii, dar fără casă, el a făcut nu numai un gest de înalt patriotism, dar și unul de largă umanitate.

Sa semnat convenția pentru schimbul de mărfuri și plăți dintre România și Bulgaria

Sofia, 12 (Rador). — Corespondentul agenției Rador transmite:

Ministerul comerțului bulgar, direcțiunea comerțului exterior, a publicat Simbătă următorul comunicat:

"Ca rezultat al negocierilor economice duse de câțiva timp la Sofia, în spiritul amicitiei tradiționale, între delegațiile guvernamentale bulgară și română, s'a semnat Duminică 13 Septembrie convenția pentru schimbul de mărfuri și plăți între Bulgaria și România, pentru perioada dela 1 Iulie 1942 până la 3 Iunie 1943. Noua convenție prevede o mărire în-

semnată a schimbului de mărfuri în comparație cu anul trecut.

Regimul pentru reglementarea plăților, provenite din schimbul de mărfuri și din alte relații, rămâne neschimbat. Plățile se vor face în conformitate cu convenția care a fost în vigoare până acum.

Din partea Bulgariei va semna d-l Truben Zonoff, președintele delegației bulgare și directorul comerțului exterior, iar din partea României va semna d-l profesor I. G. Dumitrescu, președintele delegației române".

Se pot trimite mandate postale în țară

Nu se mai primesc mandate poștale particulare pentru front

Se aduce la cunoștința generală că începând dela 12 Septembrie 1942, se suspendă expedierea mandatelor postale particulare din țară spre front, deoarece se constată că majoritatea acestor mandate

se înapoiază, ostașii neavând ce face cu sumele trimise pe front.

Se pot însă expedia în orice timp și situație mandate dela front spre țară.

Informațiuni

Un monument în memoria căpitanului Epure

Duminică 30 August a fost în comuna Căsuți, (Soroca), sfințirea monumentului ridicat în memoria eroului căpitan Epure Ioan și a ostașilor români și germani, căzuți în lupta pentru desrobirea Neamului.

Au luat parte oficialitățile în frunte cu d-l colonel C. Gheorghide, prefectul județului Jugastru și col. M. Dumitriu, prefectul jud. Soroca precum și un numeros public venit din împrejurimi.

A fost o slujbă religioasă oficiată de un sobor de șase preoți după care d-l căpitan Dumitrescu Demostene a evidențiat fapta simbolică a eroului care nu s'a clintit din pământul pe care fusese trimis să-l așeze. Aici, la răscruce de drumuri, cu ochii spre răsărit a căzut căpitanul Epure Ioan cu credința neșălbătită în Dumnezeu și în dreptate.

D-l colonel M. Dumitriu a închinat pentru Țară, Rege și Conducător.

A urmat un program executat de o companie de poduri.

Încălțăminte din cauciuc sovietic

Ministerul apărării naționale — subsecretariatul de stat al înzestrării — a pus la dispoziția fabricilor de specialitate o cantitate de cauciuc capturată dela armatele sovietice, pentru a fi prelucrată în opinci. Până în prezent s'au fabricat peste 400.000 perechi.

Desfacerea acestor opinci se va face prin agențiile Institutului Național al Cooperăției, iar acolo unde nu funcționează asemenea agenții, prin Federalele Județene.

Fabricile au primit dispoziții de a expedia opincile confecționate pentru ca la timpul potrivit să fie desfăcute prin organizațiile indicate mai sus.

Un nou succes românesc peste hotare

La Biuroul Internațional al Educației dela Geneva, România are un stand organizat de ministerul culturii naționale.

Standul nostru a fost foarte apreciat, iar Direcția Biuroului Internațional al Educației a prezentat delegatului nostru, călduroase felicitări rugându-l să le transmită și ministerului culturii naționale.

Englezii fac economie de cauciuc

Geneva, 12 (Rador). — Corespondentul agenției D.N.B. transmite:

Din Londra se anunță că în cadrul măsurilor pentru economisirea cauciucurilor, benzinei și uleiului, se va desființa, începând dela 30 Septembrie, traficul de autobuze din Londra și din jurul capitalei Angliei.

Pe tot timpul războiului nu vor mai funcționa deci 28 de linii de autobuze.

DE ZIUA CRUCII

Pelerinaj la Ada Kaleh

Așezământul "Sfintei Fecioare Maria" a organizat în ziua de 14 Septembrie a.c. (Sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci) tradiționala procesiune religioasă la Ada Kaleh pentru biruința Sfintei Cruci împotriva bolșevismului.

Cu acest prilej s'au cinstit alături de eroii noștri și eroii germani căzuți pe frontul de răsărit. Învățământul și clerul din județul Mehedinți, precum și reprezentanții autorităților au participat la această solemnitate.

...ȘI DINCOLO ESTE ASIA!

Peste Don și Kuban spre Caucaz

D-sa a menționat între altele influența precumpănitoare a evreilor la bursa noastră, grație participării lor la propaganda comunistă și gaulistă.

Situția pe fronturile de luptă

STALINGRADUL A FOST TAIAT ÎN DOUA

Trupe puternice de șoc dau lupte de stradă, cucerind casă cu casă

La Stalingrad bătălia continuă cu mare înverșunare.

Pentru a se împiedeca orice retragere a trupelor rusești care luptă la Stalingrad, comandamentul rusesc a aruncat în aer podurile de peste Volga. — Prin această măsură, forțele comuniste nu mai au altă posibilitate decât să lupte până când vor cădea sub focul armelor germane, sau să se arunce în Volga pentru a trece înot pe malul de Est.

Însă nici această posibilitate nu le este de nici un folos, căci Volga are la Stalingrad o lățime de 3 km., iar acei cari totuși ar reuși să ajungă dincolo, vor fi secerați de mitralierele sovietice așezate anume pentru a împiedeca această disperată încercare. În consecință forțele sovietice dela Stalingrad sunt condamnate la o pieire sigură.

Trupele Germane au intrat în partea de Sud a orașului și au pătruns dinspre Vest și în centrul orașului, atingând ast-

fel Volga în trei sectoare: la Nord de Stalingrad, la centru și la Sud. Totuși având în vedere caracterul desădădăit al apărării rusești, bătălia va mai dura probabil câteva zile. Fiecare casă aproape și mai ales colțurile de stradă sunt apărate cu mare înverșunare.

Această dărzenie, care echivalează cu disperarea nebuliei colective — apărătorii știindu-se toți sortiți să piară — poate să întârzie puțin timp cucerirea orașului, căci trupele germane atacă metodic și cu foarte mult foc pentru a avea pierderi cât mai mici. În același timp însă rușii își consumă aci cele mai bune trupe ale lor și pierd o imensă cantitate de material.

Berlin, 15 (Rador). — În completarea comunicatului militar de astăzi, se mai dau următoarele amănunte din izvor militar:

Bătălia dela Stalingrad constituie centrul luptelor de pe frontul de răsărit. În

timp ce vârfurile de atac înaintate la nordul și la sudul orașului până la Volga în puternic în mână germanilor pozițiile ocupate, oprind atacurile înverșunate de ușurare date de bolșevici și domină Volga de pe ridicături de teren împiedecând grav comunicațiile fluviale și construirea unor poduri de ajutor și totodată dând posibilitatea de a combate cu efect obiectivele inamice de pe malul stâng, atacul frontal contra orașului continuă fără întrerupere.

Cu toată ploaia care a venit brusc, trupele germane au pătruns și mai adânc în interiorul orașului și susțin o luptă violentă, care cere cel mai înalt spirit de hotărâre din partea șefilor mai mici, fă-

când apel totodată la întreaga voință de acțiune a fiecărui soldat, deoarece atacul nu poate fi dat aici pe o linie unică ci trebuie dus de fiecare detașament pe seama sa.

Bolșevicii au folosit pentru sistemul lor de apărare fiecare casă, fiecare curte și fiecare grădină, ridicând obstacole și baraje, minând terenul, instalând puternice puncte de sprijin în cartierele expuse ale orașului, care domină terenul cu focul lor.

Fără o clipă de răgaz, tankurile bolșevice vin la atac împotriva acestor trupe de asalt germane, dar sunt mereu scoase din luptă de focul artileriei, care bat înaintea trupelor.

Pe celelalte fronturi

În Caucaz operațiunile de pătrundere în munși se continuă metodic.

La Sud de Noworosisk trupe de infanterie germane a cucerit ultimul fort aflat pe coasta Mării Negre.

Pe valea Terek unități germane au străpuns câteva poziții inamice, distrugând și un număr de baterii.

Contra atacurile inamice date la Noworosisk și pe valea Terek au fost respinse sângeros.

În sectorul Voronej, inamicul a re-luat atacurile sale cu forțe puternice, dar a fost respins cu pierderi grele.

La Riev au fost distruse repetate atacuri inamice, pierzând numai într-un singur sector 106 care de luptă.

La Sud de lacul Ladoga, forțe mai slabe inamice au fost încercuite și distruse.

În timpul dela 5—15 Septembrie aviația sovietică a pierdut 1215 avioane, iar aviația germană 87 aparate.

În Madagascar englezii au debarcat noi forțe ocupând un port francez. Înaintarea trupelor engleze este încetinită mult de rezistența trupelor franceze și indigene.

În Oceanul Pacific luptele cele mai importante se dau în regiunea insulei Noua Guinee.

În India tulburările iau proporții din ce în ce mai mari.

Căile ferate sunt stricate de către hinduși, găurile sunt incendiate, iar legăturile telefonice și telegrafice sunt rupte.

Berlin, 16 (Rador). — Dela cartierul general al Führerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

UN NOU „DIEPPE“ LA TOBRUK

O nouă încercare engleză de debarcare zădărnicită

Roma, 15 (Rador). — Englezii au încercat să creeze un fel de „al doilea front“ african, scrie „Popolo di Roma“.



Însă, ca și la Dieppe, încercarea englezilor a eșuat în condițiuni lamentabile. Cinci crucișetore, un distrugător, scufundate, o vedetă rapidă capturată cu 120 de soldați, un mare număr de parașutiști luat prizonieri, precum și numeroase alte

îmbarcațiuni distruse, a fost rezultatul aventurii. Încercarea de debarcare, pe care ei au făcut-o la Tobruk, dovedește că situația englezilor în sectorul El Alamein, unde forțele Axei țin pe loc Armata 8-a Britanică, nu este prea bună.

Hotărârea comandamentului englez, de a încerca o diversiune la Tobruk, nu poate fi explicată în alt mod. Completa nereușită a britanicilor dovedește trei lucruri: 1. lipsa de experiență și ușurința de care dă dovadă comandamentul englez, punând la cale operații de acest fel; 2. ideea falsă pe care acest comandament și-a făcut-o despre situația strategică din sectorul african și 3. perfectă organizare a apărării noastre.

După înfrângerea suferită, continuă ziarul, nimeni nu se va mira dacă englezii vor spune mâine că au venit la Tobruk numai pentru „a lua informații“.

ULTIMA CARTE...

Fluviul Volga se găsește la hotarul dintre Rusia europeană și Rusia asiatică. Prin lungimea lui impresionantă, — fiind cel mai mare fluviu din Europa — și prin un foarte mare volum de apă, permite circulația vaselor de mare tonaj pe toată lungimea cursului inferior și a altor vase mai mici până adânc pe cursul superior.

Importanța acestui fluviu în dezvoltarea economiei U.R.S.S.-ului rezultă din împrejurarea că pe el se pot transporta cantități imense de petrol și derivatele lui, extras din Caucaz și adus în portul Baku de pe coasta de Vest a Mării Caspice, de unde vapoarele îl încarcă și-l duc până în centrul Rusiei europene. Deasemenea se pot transporta tot felul de materiale prime sau fabricate, din interiorul Rusiei până în Marea Caspică, de unde iau drumul către statele din Sudul și Sud-Estul Rusiei, până la golful Persic și în India.

Dacă această arteră are importanța ei deosebită pentru comerțul din timp de pace, acum în timp de război, când frontul apăsător rusesc nu mai are nici-o legătură cu restul lumii decât aceia pe care o oferă portul Murmansk și alia extrem de lungă prin portul Wladiwostok, importanța fluviului Volga devine covârșitoare. Dacă Rușii sunt stăpâni pe Volga și pe Marea Caspică, își pot face în liniște aprovizionările necesare în benzină. Dacă însă le vor pierde vor fi lipsiți de această benzină, care astăzi este elementul esențial al războiului și fără de care nu se mai poate concepe parturarea unui război în această epocă în care predomină puterea mașinilor în aer și pe uscat.

Prin armare pierderea Volgei înseamnă pierderea benzinei din Caucaz și a noastră alături după dănsa pierderea războiului. Este drept că Rușii mai dispun de o cale ferată care pleacă din Nordul Mării Caspice și de unde pot continua aprovizionările cu benzină, dar totuși acest lucru poate fi transportat astfel, este cu totul insuficient forțelor rusești.

Această situație explică disperata rezistență pe care Rușii o opun la Stalingrad.

Acest mare oraș este de două ori important pentru Ruși. Într-una pentru că aici s-au desvoltat un mare număr de industrii de război, cu primăria fabricii mari de armament de tot felul, avioane, tancuri, motoare, camioane, etc. și

În al doilea rând pentru că se găsește pe Volga.

Pierderea lui înseamnă pierderea unei imense industrii de război și împiedicarea circulației vapoarelor pe Volga, ceea ce constituie o lovitură mortală dată puterii de rezistență a forțelor armate rusești.

Dar Stalingradul mai este și centrul care leagă Caucazul cu toate bogățiile lui de restul Rusiei.

Prin cucerirea lui de către Germani, ruptura dintre Caucaz și Rusia europeană este definitivă.

De aici înainte operațiunile din Sudul Caucazului nu mai pot avea nici o legătură cu acelea din centrul Rusiei. Spațiul dintre Don și Volga fiind complet închis în regiunea Stalingrad, situația armatelor rusești devine foarte critică.

Pe de o parte forțele din Caucaz sunt obligate să se bată cu fața la Nord, fără a mai putea spera nici un ajutor dela Comandamentul suprem rusesc.

Fiind împinse încet și metodic tot mai la Sud, vor fi scoase din munșii Caucazului și aruncate în Turcia și Iran.

Pe de altă parte frontul central rusesc a rămas cu flancul lui de Sud pe Volga, la Nord de Stalingrad, într-o situație foarte critică, expus oricând unei ofensive germane către Nord.

O astfel de operațiune ar avea efecte incalculabile asupra întregului front central rusesc, care ar putea fi aruncat spre Nord.

De această gravă situație își dă seama Comandamentul rusesc și de aceea a adus pentru apărarea Stalingradului toate rezervele de care a dispus și care au putut ajunge la timp, pe câmpul de bătălie. Intervenția acestor rezerve însă, n'a realizat decât un oarecare câștig de timp, cu pierderi enorme și fără a aduce o schimbare în soarta Stalingradului care este pecetluită.

Umărul cel mai important al apărării rusești se prăbușește cu toate eforturile desădădăite ale apărătorilor.

Și în acest timp Anglo-Americanii, aliații bolșecismului, în neputința de a conștienta al doilea front în Europa care să-i ușureze situația, nu pot face altceva decât să transmită Rușilor la radio admirația lor pentru modul cum aceștia știu să-și consume oamenii și materialul în mod inutil la Stalingrad.

„V“

Permisie cu **BUCLUC**



1
Caporale, pentru felul cum în lupte te-ai purtat,
Regimentul ca răsplată o permisie ti-a dat.
Vei călători cu trenul, șapte zile încheiate;
Fii atent la napoere căci vom fi și mai departe!



2
Au trecut vreo șase zile, trenul merge acum prin țară,
Gândurile lui Vasile către cei de acasă zboară.
Se gândește la Săftica, la Ionel, la cel din fașe
Nici nu știe cum arată, l'a născut când el plecase...



3
Înălțat iată și gara. A sosit pe înverat.
Nimeni n'are să-l observe că va reîntors în sat.
O să treacă pe la nău, care-i mare cârciumar,
Și-au să stea puțin de vorbă, să dionască un pahar.



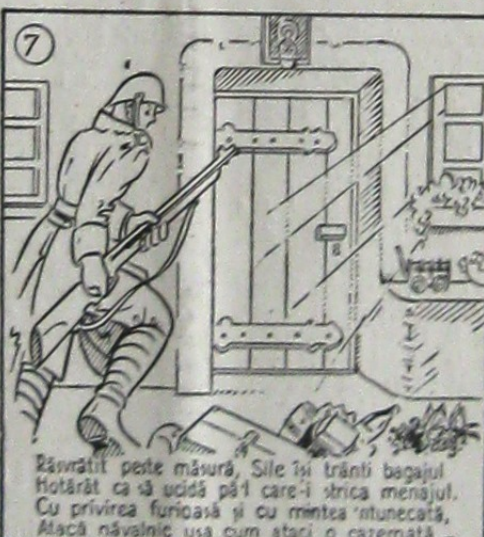
4
-Bravo măi Vasile tată, ce plăcere c'ai venit!
Auzim după tine cum că ai fi fost rănit...
Te-am văzut ieri la gară și la radio te-a dat
Că ai fost rănit, cămășă în rușă groasă ai băgat...



5
După ce cu anevoie, de născ s'a despărțit,
Peste câmp o luă spre casă, fiind nițel căm ametit.
Și cum luna privea galeș, tulpată după nori
Se gândi să-i ducă Săftici un buchet frumos de flori.



6
Când s'apropie de casă, Doamne Sfinte, frățieare,
Negru el văzu înainte și deabia stătea n picioare...
Cu obloanele deschise, Săftici n'casă petrecea,
S'auzea deafară totul și să creadă nu-i venea...



7
Răvârit peste măsură, Sile își trânti bagajul
Hotărât că să ucidă păt' care-i strica menajul.
Cu privirea furioasă și cu mintea întunecată,
Atacă năvalnic usa, cum ataci o cazemată...



8
Luptura a fost grozavă, usa în tăluri a sburat,
Cei din casă înlemniră neîntind ce va întâmplat.
Și cu ochi plini de groază către cel intrat priviră,
Doar o clipă, căci pe urmă fețele se înveteră...



9
-Fii bine-venit vecine, bucuroși de musafiri!
Dar intrarea a fost cam tare, căci de ea și tu te miri!
Sile - și prinse capu'n palme, răsuflarea i se tăie,
Nimerise din greșeală la vecinul său Culae!



10
A sârît ca ars Vasile, florile doar și le-a luat
Și ca apucat de streche, în ogradă a alergat.
În zadar striga vecinul: "stăi bre omule, ce dracu'
Sile n'auzea de ciudă și-i venea să-i spargă capu'
Auzind zarvă n'ogradă, Săftici n'tindă a ești
Și văzându-l pe Vasile, drept la pleptu-i l'a sârît.
-Bine bărbățele dragă, faci atâta țărăboi
Totmai în mijloc de noapte! -Crezi c'aicea-i la război!



11
Sile își sârut nevrăsc, mângâind-o drăgăstos
Și-i ceru încet iertare că a fost un "păcătos"
Iar ca nu cumva Culae, cine știe ce să creadă
Aranjă să la meară împreună toți să se vadă...

VERSURI

DESENE

Stefan Tudor Popescu
Reporter de război

Ion Alexandru Popescu
din secția Geografică